שער הפסוקים — פרשת משפטים

סימן כ"א:

אם בגפו יבוא בגפו יצא:

(מזולתו) הנה ר"ת 'אם 'בגפו 'יבוא 'בגפו, הוא אביב, לרמוז, כי בחדש האביב יצאו ישראל מבית עבדים. וזהו בגפו יצא:

אם אחרת יקח לו:

הנה ר"ת 'שארה 'כסותה 'ועונתה 'לא, הוא שכול, ירצה, כי האדם השכול מבנים, צריך לקחת אשה אחרת. גם בזה אני מסופק אם הוא ממורי זלה"ה:

מכה איש ומת מות יומת:

ירמוז, על קין שהרג את הבל, הנקרא איש, שהוא מרע"ה. כמש"ה, כי זה משה האיש. ולכן מות יומת ב"פ, ע"י משה פעם אחת, כשנתגלגל במצרי. ופעם שנית כשנתגלגל בקרח. (ע"כ מזולתו). ואשר לא צדה והאלהים אינה לידו ושמתי לך וגו':

הנה ר"ת 'אנה 'לידו 'ושמתי 'לך הוא אלול, לרמוז כי הב"ה בחסדו אנה וזמן חדש אלול, לכל מי שחטא בתוך השנה, שישוב אז בתשובה, ויקבלוהו. ובחדש הזה נאמר קרוב ה' לכל קוראיו:

(מזולתו) עוד ירצה יותר בפרטות, עם האמור למעלה בפסוק הקודם, וירצה בזה, בהיותינו מדקדקים באמרו לנוכח, ושמתי לך מקום, והיל"ל קרא ושמתי לו מקום. אבל ירמוז בזה, למ"ש בזוהר בר"ם פרשת משפטים כי הקב"ה ציוה למשה שיפריש ג' ערי מקלט בעבר הירדן, להיות לו לעצמו למקלט, מן סמא"ל, גואל הדם של המצרי, שהרגו משה. ועם זה ההקדמה, יתבארו אלו הפסוקים, באמרם מכה איש ומת, שהוא משה שהרג את המצרי, הנקרא איש מצרי, אם היה במזיד דינו מות יומת. האמנם כיון שתכלית כונת משה היתה, להועיל ולתקן נשמתו ע"י שיהרגהו בשם המפורש, א"כ בשוגג הרג. וזהו ואשר לא צדה, זה משה, אז ושמתי לך מקום לך לעצמך, וזה משה, מקום אשר ינוס שמה הם ערי מקלט שהכנתה:

הגהה אמר שמואל, ולא תקשי שהיל"ל אשר תנוס שמה, כמ"ש ושמתי לך. בעבור כי חוזר אל תחלת הפסוק, מ"ש שלא לנוכח, ואשר לא צדה, להיות כי דין זה נוהג למשה ולאחרים. ובאולי כי גם במקום הזה, נרמז מרע"ה, בר"ת 'אשר 'ינוס 'שמה הוא איש, הנקרא כי זה משה האיש וכו', כי הוא עצמו ינוס שמה בערי מקלט כנזכר. גם תיבת שמ"ה, הוא אותיות משה. גם המצרי בגימטריא משה, לרמוז, כי עתיד היה משה להרוג את המצרי. עוד נלע"ד שמואל, כי המצרי בגימטריא משה, הוא אחיו, קין אחיו של משה, ומספרו כמספרו:

עוד ירצה, עמ"ש בפירוש הא', כי ר"ת 'אנה 'לידו 'ושמתי 'לך הוא אלול, לרמוז, כי חדש אלול מוכן לתשובה, והכל צריכים לשוב בתשובה בחדש הזה, אף מי שחטא שלא במתכוין. ואם נרצה לקשר הפירוש הזה, גם על משה כאמור, יהיה ביאור הענין כך, כי הנה נודע שמשה נולד לז' חדשים, ונודע כי בשבעה באדר נולד משה, נמצא, כי הורתו ועיבורו היה באלול, וזש"ה אנה לידו ושמתי לך, שהוא ר"ת אלול, כלומר הקב"ה אנה לך כל זה. עוד ירצה, אנ"ה, ר"ת 'את 'נפש 'הגר, והוא יתרו שנתגייר ע"י משה, והאלהים אנה לידו, שהוא קין אחיו ודאי שגיירהו:

א"ש, עם האמור ר"ת אנה 'את 'נפש 'הגר, והוא יתרו, ושמתי לך מקום אשר ינוס שמה שהוא משה, שנס מפני פרעה, בשעה שהרג את המצרי, כמש"ה ויברח מפני פרעה. (ע"כ מזולתו):

סימן כ"ד:

וישכון כבוד ה' על הר סיני:

(מזולתו) הנה שם ההוי"ה, בגימטריא עולה כ"ו, ועם ד' אותיותיו הרי ל'. ואם תחלק שם ההוי"ה לשני חלקים, כזה, י"ה, ו"ה, יהיה הכל ל"ב כנגד ל"ב נתיבות חכמה, והם בגימטריא כבוד, הרי איך שם ההוי"ה נעשה כבוד, וזהו וישכון כבוד ה':

א"ש, לכן נקרא 'מלך 'הכבוד, ור"ת מ"ה, רומז לז"א, המקבל הכבוד הזה מל"ב נתיבות חכמה העליונה. (ע"כ מזולתו):